

Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví

www.unmz.cz

Legislativa v oblasti metrologie

(9. září 2010)

1. Právní úprava metrologie

- **Zákon č. 20/1993 Sb.**, o zabezpečení výkonu státní správy v oblasti technické normalizace, metrologie a stát. zkušebnictví, ve znění pozdějších předpisů.
- **Zákon č. 505/1990 Sb.**, o metrologii, ve znění pozdějších předpisů.
- **Vyhláška č. 262/2000 Sb.**, kterou se zajišťuje jednotnost a správnost měřidel a měření.
- **Vyhláška č. 264/2000 Sb.**, o základních měřicích jednotkách a ostatních jednotkách a o jejich označování.
- **Vyhláška č. 345/2002 Sb.**, kterou se stanoví měřidla k povinnému ověřování a měřidla podléhající schválení typu, ve znění pozdějších předpisů.
- **Vyhlášky transponující směrnice EU:**
 - které se týkají některých druhů hotově baleného zboží a lahví používaných jako odměrné obaly pro hotově balené zboží,
 - které stanovující postupy a požadavky pro EHS schvalování typu a EHS ověřování měřidel.

- Uvádění některých měřidel na trh a do používání je upraveno **prováděcími předpisy k zákonu č. 22/1997 Sb.**, o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů :

- Nařízení vlády č. [326/2002 Sb.](#), kterým se stanoví technické požadavky na váhy s neautomatickou činností (**2009/23/ES**)

- Nařízení vlády č. [336/2004 Sb.](#), kterým se stanoví technické požadavky na zdravotnické prostředky (**93/42/EHS – řada novelizací, gesce Ministerstvo zdravotnictví**).

- Nařízení vlády č. [464/2005 Sb.](#), kterým se stanoví technické požadavky na měřidla (**2004/22/ES**).

Přehled právních předpisů v metrologii najdete na <http://www.unmz.cz/urad/pravni-predpisy-v-oblasti-metrologie>

Přehled „transpozic“ je uveden v příloze přednášky.

2. Evropská unie – změny 2009

2.1 – Transpozice evropských směrnic – v gesci ÚNMZ

Ve Sbírce zákonů, částka 136/2009 byla zveřejněna vyhláška č. [424/2009 Sb.](#), kterou se mění vyhláška Ministerstva průmyslu a obchodu č. 264/2000 Sb., o základních měřicích jednotkách a ostatních jednotkách a o jejich označování.

Vyhláška transponuje směrnici EP a Rady **2009/3/ES**.
Vyhláška nabyla účinnosti k datu 1. ledna 2010.

Kodifikovaná znění evropských směrnic

Dne 28. 4. 2009 byla uveřejněna v Úředním věstníku Evropské unie směrnice EP a Rady **2009/34/ES** o společných ustanoveních pro měřicí přístroje a pro metody metrologické kontroly (přepracované znění). Směrnice zrušila směrnici 71/316/EHS.

Změna evropského předpisu nevyvolala změnu **vyhlášky č.332/2000Sb.**

Dne 16. 5. 2009 byla uveřejněna v Úředním věstníku Evropské unie směrnicí EP a Rady **2009/23/ES** o vahách s neautomatickou činností (kodifikované znění). Směrnice zrušila směrnici 90/384/EHS.

Změna evropského předpisu nevyvolala změnu **nařízení vlády č.326/2002 Sb.**

2.2 Transpozice evropských směrnic – v gesci MPO s vazbou na zákon o metrologii

Ve Sbírce zákonů, částka 66/2009 byl zveřejněn zákon číslo 222/2009 Sb. o volném pohybu služeb a dále tzv. změnový zákon, **zákon č. 223/2009 Sb.**, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o volném pohybu služeb. Oba zmiňované zákony nabyly účinnosti dne 28. prosince 2009.

Předmětné zákony transponují směrnice Evropského parlamentu a Rady **2006/123/ES**, o službách na vnitřním trhu. Implementace vedla k **úpravě zákona č. 505/1990 Sb.**, o metrologii, ve znění pozdějších předpisů, a to v části vztahující se ke **střediskům kalibrační služby a registrovaným činnostem podle tohoto zákona.**

2.3 Novela směrnice EP a Rady 2004/22/ES – gestor ÚNMZ

V Úředním věstníku EU L 294/7 ze dne 11.11.2009 byla vydána směrnice Komise **2009/137/ES** o měřicích přístrojích, kterou se mění směrnice EP a Rady 2004/22/ES o měřicích přístrojích, pokud jde o **zneužívání maximálních dovolených chyb, pokud jde o zvláštní přílohy** pro přístroje MI-001 až MI-005 (elektroměry, plynoměry, vodoměry, měřiče tepla, měřicí systémy na kapaliny jiné než voda.

Novela NV musí nabýt účinnosti dne 1. června 2011.

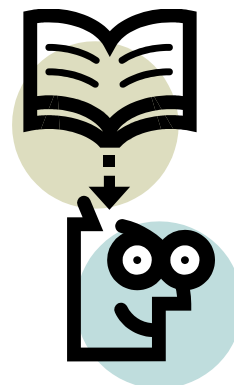
Nové – NV č. 246/2010 Sb.

2.4 Revize MID

V roce 2009 byly zahájeny práce na revizi MID (směrnice EP a Rady 2004/22/ES, o měřicích přístrojích) v souladu s článkem 25 směrnice. V rámci této revize:

- budou a jsou řešeny návrhy na **nové změny**, případně návrhy na odstranění „nepřesností“ stávající směrnice,
- je znovu otevřena otázka **8 „staropřístupových“ směrnic**
- v neposlední řadě bude a je řešena realizace „**NLF**“* formou omnibusu pro MID a NAWI.

V této záležitosti se již rozeběhly přípravné práce v PS EK. Očekává se dopadová studie a veřejná diskuse cca v polovině roku 2010. Tímto tématem se také zabývá **WELMEC**.

**Pozn.: Nový legislativní rámec tvoří následující dokumenty:*

- a) **ROZHODNUTÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY č. 768/2008/ES** ze dne 9. července 2008, o společném rámci pro uvádění výrobků na trh a o zrušení rozhodnutí Rady 93/465/EHS.
- b) **NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 765/2008** ze dne 9. července 2008, kterým se stanoví požadavky na akreditaci a dozor nad trhem týkající se uvádění výrobků na trh a kterým se zrušuje nařízení (EHS) č. 339/93.
- c) **NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 764/2008** ze dne 9. července 2008, kterým se stanoví postupy týkající se uplatňování některých vnitrostátních technických pravidel u výrobků uvedených v souladu s právními předpisy na trh v jiném členském státě a kterým se zrušuje rozhodnutí č. 3052/95/ES

Z návrhů na úpravu, které **ČR** iniciovala na jednáních WELMEC i PS EK, lze zmínit:

- rozšíření harmonizace na měřicí transformátory, elektroměry pro jalovou energii, silniční rychloměry používané pro kontrolu dodržování pravidel silničního provozu, analyzátory alkoholu v dechu,
- dále navrhla v případě „výdejních stojanů“ zařadit do požadavků MID požadavek na součtové počítadlo, dále zpřísnit požadavky v případě průtokoměrů na líh a to na třídy přesnosti připojených měřidel teploty a hustoty,
- odstranění chyb směrnice např. u výčepních nádob,
- rozšíření aplikace samostatných podsestav,
- posouzení toho co přináší třetí energetický balíček,
- dále i některé úpravy v procesním postupu posuzování shody a řadu dalších.

Průběh projednávání na úrovni EK lze sledovat na:

http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/legal-metrology-and-prepack/index_en.htm

Přehled „staropřístupových“ směrnic :

- **Směrnice Rady 71/317/EHS** - pravoúhlá závaží střední přesnosti.
- **Směrnice Rady 74/148/EHS** - závaží vyšší než střední přesnosti.
- **Směrnice rady 71/347/EHS** - měření objemové hmotnosti obilí.
- **Směrnice Rady 75/33/EHS** - vodoměru na studenou vodu.
- **Směrnice Rady 76/765/EHS** - lihoměry a hustoměry na líh ve znění směrnice 82/624/EHS.
- **Směrnice Rady 86/217/EHS** - měřidla tlaku vzduchu v pneumatikách motorových vozidel.
- **Směrnice Rady 76/766/EHS** - lihoměrné tabulky.
- **Směrnice Rady 71/349/EHS** - kalibrace nádrží na plavidlech.

V současné době je projednáván v Evropském parlamentu návrh předmětné směrnice EK, ve kterém je doporučováno zrušení všech staropřístupových směrnic EP v roce 2015, mimo směrnice na kalibrace nádrží na plavidlech, kde se očekává zrušení již v roce 2011.

Uvedená měřidla z pohledu ČR nepředstavují významnou skupinu měřidel. Česká republika v obecné rovině podpořila zařazení všech těchto měřidel pod MID.

3. Legislativní úkoly (národní) – novela zákona č. 505/1990 Sb., o metrologii

Byla vypracována ta část návrhu zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti se snižováním administrativní zátěže podnikatelů (**zákon č. 155/2010 Sb.**), která **mění zákon č. 505/1990 Sb.**

Základní informace k změnám zákona o metrologii:

- zrušení institutu středisek kalibrační služby,
- zrušení povinnosti žádat ÚNMZ o souhlas k navázání hlavního etalonu organizace na zahraniční subjekty,
- nové vymezení subjektů, které smí kalibrovat hlavní etalony organizací,
- úprava HBZ ke zpřesnění transpozice směrnic k HBZ,
- zrušení povinné registrace pro výrobce stanovených měřidel,
- definování významu zajišťovacích značek u měřidel uvedených na trh podle zvláštního zákona (zákon č. 22/1997 Sb.),
- dílčí úpravy v pokutách.

Současně s nabytím účinnosti předmětné novely zákona o metrologii (1.8. 2010) jsou zrušeny následující vyhlášky:

- vyhláška č. 69/2004 Sb., kterou se stanoví požadavky na napínací soupravy na předpjatý beton ,
- vyhláška č. 380/2006 Sb., kterou se stanoví požadavky na bubnové vodoměry,
- vyhláška č. 381/2006 Sb., kterou se stanoví požadavky na snímače teploty používané jako součást stanoveného měřidla,
- vyhláška č. 382/2006 Sb., kterou se stanoví požadavky na stacionární nádrže,
- vyhláška č. 383/2006 Sb., kterou se stanoví požadavky na teploměry pro kontrolu teploty prostředí a teplé vody s dělením 0,1 °C a lepším, používané státními kontrolními orgány

Současně se změnou zákona o metrologii vyšla ve Sbírce **vyhláška č.229/2010 Sb. kterou se novelizuje** vyhláška č. 262/2000 Sb., kterou se zajišťuje jednotnost a správnost měřidel a měření, ve znění pozdějších předpisů. Úpravy se týkají vypuštění pasáží, které se vztahují k registraci výrobců a ustanovení 12 a 14 předmětné vyhlášky.

Byla vydána vyhláška **č. 204/2010 Sb.** , kterou se mění vyhláška Ministerstva průmyslu a obchodu č. 345/2002 Sb., kterou se stanoví měřidla k povinnému ověřování a měřidla podléhající schválení typu, ve znění vyhlášky č. 65/2006 Sb. a vyhlášky č. 259/2007 Sb. Do kategorie stanovených měřidel tzv. vysokorychlostní váhy.

4. Opatření obecné povahy

Zákonem č. 481/2008 Sb., byl v oblasti metrologie zaveden institut opatření obecné povahy (dále jen „OOP“).

Český metrologický institut na základě zmocnění zpracovává OOP, kterými se stanovují metrologické a technické požadavky na stanovená měřidla. OOP též stanovují metody zkoušení při schvalování typu a při ověřování stanoveného měřidla. V době zpracování příspěvku nabyly účinnosti čtři OOP (kovové odměrné nádoby, váhy s neautomatickou činností, délková měřidla na metrové zboží, silniční rychloměry) a 7 OOP je v notifikačním procesu.

Seznam OOP, která nabyly účinnost. je průběžně uveřejňován ve Věstníku ÚNMZ. Plné texty OOP, včetně tzv. stanovených norem, jsou dostupné na Úřední desce www.cmi.cz. Zde jsou také zveřejňovány veškeré informace stanovené zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád.

Český metrologický institut

Okružní 31, 638 00

Brno

Č.j.: 0313/001/09/Pos.

Vyřizuje: Ing. Miroslav Pospíšil

Telefon: 545 555 135, -131

VEŘEJNÁ VYHLÁŠKA

Český metrologický institut (ČMI), jako orgán věcně a místně příslušný ve věci stanovování metrologických a technických požadavků na stanovené měřidlo a stanovování metod zkoušení při schvalování typu a při ověřování stanoveného měřidla dle § 14 odst. 1 zákona č. 505/1990 Sb., o metrologii, ve znění pozdějších předpisů, a dle ustanovení § 172 a následujících zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „SprŘ“), zahájil z moci úřední dne 1. 9. 2009 správní řízení dle § 46 SprŘ, a na základě podkladů vydává toto:

I.

OPATŘENÍ OBECNÉ POVAHY

číslo: 0111-OOP-C001-09

č.j. 0313/001/09/Pos.,

kterým se stanovují metrologické a technické požadavky na stanovená měřidla, včetně metod zkoušení pro schvalování typu a ověřování stanovených měřidel:

„kovové odměrné nádoby“

1 Základní pojmy

Pro účely tohoto opatření obecné povahy platí termíny a definice podle VIM¹⁾ a následující:

1.1 odměrná nádoba: nádoba určená pouze pro odměření jednoho určitého objemu kapaliny, který je posléze z nádoby vylit do jiné nádoby

1.1.1 kovová odměrná nádoba: nádoba, která má neprůhledné stěny a je určena především k měření objemového množství neprůhledných kapalin jiných než voda (např. kapalné potraviny, kapalná paliva, oleje, aditiva, hnojiva, kapalné chemikálie)

1.2 éárková odměrná nádoba na kapaliny: nádoba, jejíž jmenovitý objem určuje objemová značka

¹⁾ Mezinárodní metrologický slovník – Základní a všeobecné pojmy a přidružené termíny (VIM)

5. Poskytování informací technické veřejnosti

- **Sborníky TH ÚNMZ — zdarma na www.unmz.cz**
Např. sborník k metrologické terminologii,
- **Časopis Metrologie**
- **Věstník ÚNMZ – zdarma na www.unmz.cz**
- Samozřejmě **web ÚNMZ www.unmz.cz**. Mimo jiné zde najdete informace k metrologické legislativě, přístup do systému **ČSN online.....**

Děkuji za pozornost

Ing. Emil Grajciar
grajciar@unmz.cz